

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 30 grudnia 2022 r.

Poz. 7093

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN- II.4131.434.2022

z dnia 29 grudnia 2022 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr LIII/459/22 Rady Miasta Międzyrzec Podlaski z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIII/459/22 Rady Miasta Międzyrzec Podlaski z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LIII/459/22 została doręczona organowi nadzoru w dniu 7 grudnia 2022 r.

W podstawie prawnej przedmiotowej uchwały powołany został m. in. art. 40 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1693, ze zm.).

Zgodnie z przepisami ustawy o drogach publicznych – w brzmieniu obowiązującym w dacie podjęcia uchwały Nr LIII/459/22 – zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg, wymaga zezwolenia zarządcy drogi, wydanego w drodze decyzji administracyjnej - zezwolenie nie jest wymagane w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a lub 2c (art. 40 ust. 1).

Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy:

- 1) prowadzenia robót w pasie drogowym;
- 2) umieszczania w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych;
- 3) umieszczania w pasie drogowym urządzeń obcych innych niż wymienione w pkt 2 oraz reklam;
- 4) zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt 1-3 (art. 40 ust. 2).

Za zajęcie pasa drogowego pobiera się opłatę (art. 40 ust. 3).

Opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 4, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych zajętej powierzchni pasa drogowego, stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego i liczby dni zajmowania pasa drogowego, przy czym zajęcie pasa drogowego przez okres krótszy niż 24 godziny jest traktowane jak zajęcie pasa drogowego przez 1 dzień (art. 40 ust. 4).

Oplatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy liniowego urządzenia obcego i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia liniowego urządzenia obcego w pasie drogowym, przy czym za umieszczenie liniowego urządzenia obcego w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia liniowego urządzenia obcego w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim (art. 40 ust. 5).

Oplatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia obcego innego niż wymienione w ust. 2 pkt 2", albo powierzchni reklamy, liczby dni zajmowania pasa drogowego i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego (art. 40 ust. 6).

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł (art. 40 ust. 8).

Przy ustalaniu stawek, o których mowa w ust. 7 i 8, uwzględnia się:

- 1) kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty;
- 2) zajęta część drogi;
- 3) procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni;
- 4) rodzaj zajęcia pasa drogowego;
- 5) rodzaj urządzenia obcego umieszczonego w pasie drogowym (art. 40 ust. 9).

Zajęcie pasa drogowego o powierzchni mniejszej niż 1 m² lub powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy liniowego urządzenia obcego lub innego urządzenia obcego mniejszej niż 1 m² jest traktowane jak zajęcie 1 m² pasa drogowego (art. 40 ust. 10).

Aktualne brzmienie art. 40 ust. 2, ust. 5 ust. 6, ust. 9 i ust. 10 ustawy o drogach publicznych wynika ze zmian wprowadzonych z dniem 21 września 2022 r. mocą art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022r. o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1768), dalej: ustawa zmieniająca.

Zatem w obecnym stanie prawnym, na podstawie art. 40 ust. 8 w zw. z art. 40 ust. 2, ust. 4, ust. 5 i ust. 6 ustawy o drogach publicznych Rada jest upoważniona do ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego w celu:

- 1) prowadzenia robót w pasie drogowym;
- 2) umieszczania w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych;
- 3) umieszczania w pasie drogowym urządzeń obcych innych niż wymienione w pkt 2 oraz reklam;
- 4) zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt 1-3.

Jednocześnie, ustawodawca postanowił w art. 29 ustawy zmieniającej, że organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego dostosują, do dnia 20 września 2026 r., uchwały, o których mowa w art. 40 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 3, do zmian wynikających z art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą (ust. 1). Uchwały, o których mowa w art. 40 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc i mogą być w tym czasie zmieniane (ust. 2).

Z przytoczonych regulacji wynika, że organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego zobowiązane zostały do dostosowania uchwał do zmienionych przepisów ustawy o drogach publicznych do dnia 20 września 2026r.

W okresie przejściowym uchwały podjęte na podstawie art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych - w brzmieniu obowiązującym do dnia 21 września 2022r. - zachowują moc. Zgodnie z wyraźnym brzmieniem

przepisów przejściowych ustawodawca dopuścił także dokonywanie zmian w uchwałach czasowo zachowanych w mocy.

Podejmując uchwałę wykonującą upoważnienie udzielone w art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych organ stanowiący zobowiązany jest dostosować treść przyjmowanych regulacji do zakresu upoważnienia ustawowego w brzmieniu nadanym ww. ustawą zmieniającą, obowiązującym w dacie podejmowania uchwały.

Uchwała Nr LIII/459/22 podlega zatem ocenie zgodności z prawem obowiązującym w dacie jej podjęcia.

W § 1 uchwały Rada Miasta ustaliła wysokość stawek opłat pobieranych za zajęcie 1m² pasa drogowego dróg gminnych, dla których zarządcą jest Burmistrz Miasta Międzyrzec Podlaski, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg:

- 1) *na prowadzenia robót w pasie drogowym;*
- 2) *umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego;*
- 3) *umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam;*
- 4) *zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt 1-3.*

Analiza postanowień uchwały prowadzi do stwierdzenia, że uchwała nie realizuje wytycznych zawartych w delegacji ustawowej z art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych.

W konsekwencji należy uznać, że przedmiotowa uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem art. 29 ustawy o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych.

Podejmując przedmiotową uchwałę Rada Miasta obowiązana była przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego obowiązującego w dacie podjęcia uchwały.

Przedmiotowa uchwała jest aktem prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP akty prawa miejscowego stanowią one na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. W przypadku istotnej zmiany upoważnienia ustawowego oraz ustanowienia przez ustawodawcę przepisów przejściowych wyraźnie dopuszczających jedynie możliwość dokonywania zmian w czasowo zachowanych w mocy uchwałach podjętych na podstawie dotychczasowego brzmienia ustawy – za sprzeczne z prawem należy uznać stanowienie aktu wykonawczego realizującego wytyczne zawarte w ustawie w poprzednio obowiązującym brzmieniu.

Podjęcie uchwały na podstawie delegacji prawodawczej w brzmieniu już nieobowiązującym nie jest stanowieniem aktu w granicach upoważnienia. Tym samym działanie takie pozostaje w sprzeczności ze wskazanym przepisem konstytucyjnym.

Przedmiotowa uchwała jest obciążona także istotną wadą prawną innego rodzaju.

W § 4 uchwały przyjęto, iż za każdy dzień zajęcia 1m² pasa drogowego drogi publicznej gminnej w celu, o którym mowa w § 1 pkt 3 *z wyłączeniem obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej* ustala się stawkę opłaty w wysokości:

- 1) za zajęcie 1m² powierzchni zajętej pod rzut poziomy obiektu handlowego lub usługowego – 3,00 zł,
- 2) za zajęcie 1m² pasa drogowego zajętego przez rzut poziomy innych obiektów budowlanych niż wymienione w pkt 1 – 8,00 zł,
- 3) za 1m² powierzchni reklamy umieszczonej w przestrzeni nad pasem drogowym – 5,00 zł.

Odnosząc się do powyższych postanowień należy podkreślić, że zgodnie z art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych stawka opłaty za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 - w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej nie może przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego.

Podejmując uchwałę w wykonaniu upoważnienia ustawowego przyznanego w art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych Rada Miasta winna uwzględnić wytyczne zawarte w tym upoważnieniu. Rada winna ustalić w uchwale stawki opłat w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, które nie mogą przekraczać maksymalnej wysokości wskazanej przez ustawodawcę.

Ustawodawca w art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych określił maksymalne stawki opłaty, o których mowa w art. 40 ust. 6, ograniczając tym samym swobodę rady gminy w tym zakresie.

Za prawidłowe wykonanie powyższej delegacji ustawowej nie można uznać wprowadzenia zastrzeżenia, zgodnie z którym stawki opłaty ustalone w uchwale nie dotyczą obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, przy jednoczesnym zaniechaniu ustalenia stawek opłaty w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LIII/459/22 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Lech Sprawka

Otrzymują:

- 1) Burmistrz Międzyrzecza Podlaskiego
- 2) Przewodniczący Rady Miasta Międzyrzec Podlaski